

Rinkos leidžiasi, bet emocijos rimsta

Finansų rinkos akivaizdžiai demonstruoja priklausomybę nuo naujienų iš kovos fronto su korona virusu. Nuo praėjusios savaitės per kelias dienas leidosi ir vėl kilo dideliuose rėžiuose. JAV akcijų rinkos svyruoja net 4 – 5 proc. per dieną į abi puses, tačiau vis dar palengva leidžiamės žemyn.

Sunku tikėtis pagyvėjimo dabar, tačiau tam tikro situacijos šiltėjimo galima, nes rinkos dalyviai gavo reikšmingų žinių tiek dėl viruso, tiek iš įvairių šalių centrinių bankų. Jau praėjusią savaitę JAV ir Euro zonos bankai skelbė apie paramos programas, o šią savaitę JAV centrinis bankas prakalbo apie nelimituotą pinigų spausdinimą tol, kol turto kainos vėl pradės kilti ir ligos protrūčiai pradės mažėti.

Tuo pat metu investuotojų baimės matuojantis VIX indeksas, kaip ir buvo tikėtasi leidosi iš rekordinių aukštumų. Kovo 24 dieną prekybos metu buvo nusileidęs netgi iki 55 punktų ribos, tai rodo, kad emocijos slūgsta ir pradeda veikti daugiau protas.

1 pav. VIX indekso pokyčiai vasario – kovo mėnesiais. Šaltinis: <https://finance.yahoo.com/>

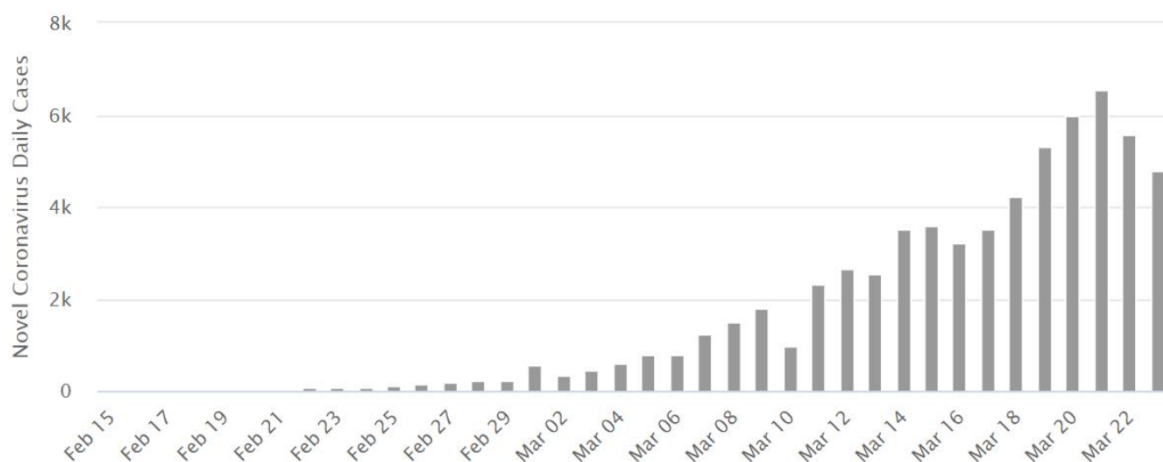
Viruso naujienos duoda vilčių

Kinija pradeda švelninti karantino reikalavimus regionuose, kur buvo pirminis protrūkio epicentras. Jei nepasitvirtins baimės dėl antrinio proveržio, tai bus didelė viltis rinkoms, kad ligą galima apvaldyti per 2 mėnesius ir vėl pradėti dirbti. Finansų rinkoms didžiausias pavojus yra nežinia, kiek gali tekti gyventi be normalaus darbo ir užsidarius namuose.

Italijos naujų atvejų skaičius rodo, kad gal šalis jau pasiekė savo viruso piką. Jei tai pasitvirtins, tada tai taip pat bus vilties žiedas.

Daily New Cases

Cases per Day
Data as of 0:00 GMT+0

2 pav. Italijos naujų viruso susirgimų skaičius kiekvieną dieną. Šaltinis: <https://tradingeconomics.com/>

Taip pat vienus didžiausių susirgimų skaičius demonstruojanti Ispanija paskelbė, kad šią savaitę tikisi pasiekti naujų susirgimų piką ir vėliau prognozuojam mažėjimą.

Europos centrinis bankas valdo situaciją Italijoje

Didžiausios Europos skolininkės Italijos problemos daugiau nei aiškios ir investuotojai pradėjo reaguoti – šalies skolinimosi kaina (10 metų skola) kilo nuo 1 iki beveik 3 proc. ir tai rodė nepasitikėjimą šalimi, kuri turi didelę skolą ir šiuo metu visiškai sustojus dėl viruso. Europos centrinis bankas akivaizdžiai įsikišo į rinką ir pradėjo pirkti skolos vertybinius popierius. Šiuo metu Italijos 10 metų obligacijų pajamingumas siekia žemiau 1,6 proc. – tai gera žinia Europiečiams, nes situacija valdoma ir ECB ne leis virusui jaukti skolų rinkos, kas būtų labai pavojinga.

3 pav. Italijos 10 metų skolos kaina Šaltinis: <https://tradingeconomics.com/>

Jei valstybės skolos kaina greitai auga, tai rodo, kad ji prarado investuotojų pasitikėjimą (panašiai buvo Lietuvai 2009 metais, kai teko mokėti iki 10 proc. siekiančias palūkanas). Italijos skolos kainos stebėjimas leidžia suprasti kokia situacija ir ar ji kontroliuojama.

Lietuva paskelbė milijardinį paramos planą

Gera žinia ta, kad Lietuva ėmėsi pastangų, kurių niekada netaikė – verslo ir visuomenės stabilumui ketina skirti 2,5 milijardo išmokoms ir garantijoms bei padidinti skolinimąsi iki 5 papildomų mlrd. Eurų. Beje mūsų 10 metų obligacijų pajamingumas siekia 0,28 proc. Žinios iš Centrinųjų bankų ir Lietuvos planai reiškia, kad paskolos bus pigios ir laisvų pinigų pakankamai daug, todėl šiuos sukrėtimus turėtume įveikti daug lengviau nei buvo 2009 metais.

Ilgalaikis investavimas

Atsirandant pirmiems požymiams, kad gal jau pagaliau artėjame prie bent krizės suvaldymo suvokimo (tikrai ne dugno) verta pasiruošti tam tikrus namų darbus. Žmonės kaupiantys Investiciniame Gyvybės Draudime privalo įsivertinti savo rizikos toleranciją ir tik pagal tai pasirinkti tinkamus investicinius objektus.

Rizikos toleranciją padeda nusistatyti draudimo konsultantai į kuriuos tikrai verta kreiptis, kad peržiūrėti ar seniau sudarytas portfelis atitinka šios dienos realijas (kaupimo suma, investicinis objektas). Tai pat verta peržiūrėti ir rizikos toleranciją, kuri gali kisti bėgant metams į abi puses. Dažniausia problema būna tame, kad žmonės ilgus metus praleidžia netinkamuose investiciniuose fonduose – jauni žmonės investuoja per daug konservatyviai, o arti pensijos amžiaus esantys per daug leidžia sau rizikuoti. Taip pat nepakankamas kaupimas irgi yra dažna klaida -prieš penkis metus pradėjusio kaupti žmogaus įmokos tikrai turėjo geresnį santykį nei dabar, nes pajamos vienareikšmiškai didėjo ir kaupimo norma mažėjo.

Kriziniai laikotarpiai būna kriziniai tik tiems, kurie tokiems periodams nesiruošė, o kitiems dabar yra galimybių metas, nes klausimas, ką daryti su pinigais yra daug lengvesnis nei, iš kur jų gauti. Todėl dabartinėje situacijoje reikėtų pasižiūrėti ar kaupiamo pakankamai, nes atėjo laikas perimti pigų turtą iš tų, kas krizėms nesiruošė arba jei iki šiol nekaupėme – gera galimybė tai pradėti.

Kokius fondus rinktis žemos rizikos investuotojams?

Praėjusią savaitę apžvelgėme vieną aukštos ir vieną vidutinės rizikos fondus. Šią savaitę galime pažvelgti į žemos rizikos turimus fondus. Compensa Life platina tris investicinius fondus, kurie pasižymi žemesne rizika:

- Bond portfolio
- C-QUADRAT ARTS TR Bond
- Elite Alfred Berg Yield Fund

Šie fondai yra žemiausios rizikos ir tikėtino svyravimo iš mūsų platinamų paletės, tačiau jie skiriasi savo tarpe šiek tiek taip pat. Visi šie fondai tinkami tiems, kurie ieško ilgametės obligacijų gražos ir yra arti pensijos laikotarpio.

Mažiausiai svyruojantis ir žemiausios rizikos fondas yra Bond portflio. Jo taisyklės garantuoja žemą svyravimo amplitudę. Fondas investuoja tik į itin patikimas obligacijas, kurios išleistas eurai ir Europos valstybių ar jų bendrovių. Aukštas investicijų pajamingumas lemia, kad šis

fondas gali įveikti vidutinę infliaciją ir išsaugoti lėšų perkamąją galią. Žemesnės rizikos produktas mūsų paletėje už Bond portfolio yra tik garantuotų palūkanų draudimas.

Kiti likę du žemos rizikos produktai yra orientuoti į grąžą, kuri stipriau viršija infliacijos lygius tačiau nesiekia akcijų grąžos lygio, tad gali pasižymėti didesniais svyravimais. Tarp investicijų galime rasti įvairių įmonių obligacijų, įskaitant ir aukšto pajamingumo.

Abu fondai skiriasi savo valdymo būdu. C-Quadrat šeimos fondas tradiciškai yra valdomas kompiuterinio algoritmu ir gali investuoti iki 100 proc. į obligacijas, o susiklosčius nepalankiai situacijai migruoti į pinigų rinkos priemones. Elite Alfred Berg fondas valdomas tradicinių fondų valdytojų ir ieškoma geriausio obligacijų rinkinio.

Sekanti apžvalga ir sekantys investiciniai fondai bus aprašyti penktadienį 2020 03 27.

Pagarbiai, Marius Dubnikovas